

Finansowanie Nieruchomości

Grudzień 04 / 2008 / 17 // Cena 60 zł (w tym 7% VAT) // ISSN 1733-4217 // INDEKS 210080

**Instrumenty pochodne rynku
nieruchomości - narzędzie
zarządzania ryzykiem
portfela kredytowego**

**Krzysztof Jajuga
6**

**Uwagi dotyczące kształtu systemu
finansowania mieszkalnictwa w
Polsce na tle opracowania IBnGR**

**Jacek Łaszek
24**

**Wnioski z V Kongresu
Finansowania Nieruchomości
w Krajach Europy
Środkowowschodniej**

100

Łoic CHOUWER
Dyrektor Departamentu Rozwoju Instytucji Finansowych, Bank Światowy

STRONA **4**

**SUBPRIME:
od bańki cenowej
do przeciwdziałania
skutkom kryzysu**

P I S M O   R E K O M E N D O W A N E   P R Z E Z

POLSKI ZWIĄZEK
FIRM DEWELOPERSKICH

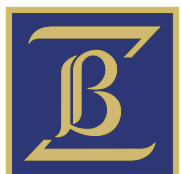

POLSKA FEDERACJA
RYNKU NIERUCHOMOŚCI

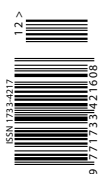
WARSZAWSKIE STOWARZYSZENIE
POŚREDNIKÓW W OBROCE
NIERUCHOMOŚCI

BANKI

numer

7

Centrum Informacji Gospodarczej
cigi.pl

INFORMACJA

Źródło sukcesu w XXI wieku

Rozwiązujemy problemy poprzez:

- Wspieranie windykacji należności
- Sprawdzanie wiarygodności płatniczej
- Sprawdzanie kondycji przedsiębiorstw
- Sprawdzanie dokumentów tożsamości

Współpracujemy z:

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

InfoMonitor
Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

Zbigniew
Krysiak
PRZEWODNICZĄCY
RADY PROGRAMOWEJ

RADA PROGRAMOWA

Władysław
Jan Brzeski

Marek
Bryx

Tomasz
Ciodyk

Piotr
Cyburt

Józef
Czaja

Jacek
Furga

Krzysztof
Jajuga

Stanisław
Kasiewicz

Jacek
Łaszek

Jerzy
Nowakowski

Leszek
Pawłowicz

Agnieszka
Tułodziecka

Zbigniew
Wierzbicki

Andrzej
Wolski

Małgorzata
Zaleska

Jolanta
Zombirt

Szanowni Państwo!

Coraz więcej pytań, sporo niepokoju, ale pozwoli oswojamy się z kryzysem. Wszystkie instytucje i firmy w naszym kraju – w tym m.in. finansowe, inwestorzy i deweloperzy – podejmują działania, których celem jest zapobieganie kryzysowi i łagodzenie jego skutków.

To niewątpliwie optymistyczne, że pierwsze objawy paniki zastąpiło racjonalne myślenie. Podczas kongresów, konferencji i seminariów pada wiele wniosków, które stanowią dobrą podstawę do konstruowania instrumentów finansowych i wskazywania metod działania, które przyspieszą wychodzenie z trudności i zapobiegają niepotrzebnym stratom. Symboliczne jest to, że niektóre banki łagodzą restrykcyjne wymagania

wobec klientów aspirujących np. o kredyty hipoteczne.

Świetną okazją do dyskusji o aktualnej sytuacji i perspektywach rozwoju był zorganizowany przez Związek Banków Polskich V Kongres Finansowania Nieruchomości Mieszaniowych w Europie Środkowowschodniej, który odbył się w grudniu 2008 roku w Warszawie. Obszerną relację z tego spotkania prezentujemy w tym wydaniu kwartalnika. Polecamy ją szczególnie Państwu w wadze.

Problemy poruszane podczas Kongresu, znajdują się w centrum zainteresowania naszych Autorów przez cały rok. Także w tym wydaniu „FN” znajdują więc Państwo m.in. rozważania prof. dr. hab. Krzysztofa Jajugi na temat instrumentów pochodnych rynku nieruchomości jako narzędzia zarządzania ryzykiem portfela

kredytowego oraz prof. dr. hab. Małgorzaty Zaleskiej o renesansie depozytów. Zwracam też uwagę na „trójgłos” poświęcony Mortgage Insurance.

Nie pomijamy kwestii istotnych dla sektora budownictwa i deweloperów. Prezentujemy raporty dotyczące zaległych płatności oraz cen nieruchomości mieszkaniowych i gruntowych. Sporo uwagi poświęcamy roli Centrum AMRON. Pokazujemy, jak inne kraje rozwiązują problem niedostatku mieszkań.

Zapraszam do lektury. W Nowym Roku 2008 życzę Państwu skutecznego rozwiązywania problemów zawodowych, optymizmu, satysfakcji oraz wiele szczęścia w życiu osobistym.

Bożenna Chlabicz
Redaktor Naczelna

SPIS TREŚCI

- 1 Od redakcji
- 2 Spis treści

RYNEK FINANSOWANIA NIERUCHOMOŚCI

INSTRUMENTY FINANSOWANIA NIERUCHOMOŚCI

- 4 *Subprime*: od bańki cenowej do przeciwdziałania skutkom kryzysu
Łoic Chiquier
- 6 Instrumenty pochodne rynku nieruchomości – narzędzie zarządzania ryzykiem portfela kredytowego
Krzysztof Jajuga
- 12 Renesans depozytów
Małgorzata Zaleska

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WIERZYTELNOŚCI HIPOTECZNYCH

- 18 Ryzyko finansowania nieruchomości – wybrane aspekty
Patrycja Kowalczyk

INSTRUMENTY UBEZPIECZENIOWE

- 24 Uwagi dotyczące kształtu systemu finansowania mieszkalnictwa w Polsce na tle opracowania IBnGR „Wdrożenie w Polsce ubezpieczenia typu Mortgage Insurance – korzyści dla banków i polskiego systemu bankowego”
Jacek Łaszek
- 28 Nie można wyciągać wniosku, że ubezpieczenie MI się nie sprawdziło
Andrzej Saniewski
- 30 Porównanie bieżących doświadczeń rynku ubezpieczeń kredytów hipotecznych z USA i Kanady – wnioski z raportu IBnGR
Michał Wydra

INSTYTUCJE NA RYNKU FINANSOWANIA NIERUCHOMOŚCI

- 38 Nowy wymiar - Centrum AMRON
**Katarzyna Nowak-Poncyliusz,
Jacek Furga**
- 44 15 lat czeskich kas budowlanych
Jacek Furga

6

INSTRUMENTY POCHODNE RYNKU NIERUCHOMOŚCI...

Jednym z głównych powodów wzrostu ryzyka związanego z kredytami zabezpieczonymi hipotecznie był fakt przyjęcia przez kredytodawców założenia, iż wartość nieruchomości będącej przedmiotem zabezpieczenia nie spadnie. Założenie to nie uwzględniało faktu cyklicznych zmian cen nieruchomości.

24

UWAGI DOTYCZĄCE KSZTAŁTU SYSTEMU FINANSOWANIA...

Doświadczenia praktyczne na świecie pokazały, że nie da się podręcznikowo oddzielić problemu płynności od problemów ryzyka kredytowego i innych rodzajów ryzyka związanych z sektorem bankowym. W konsekwencji niezbędna wydaje się dyskusja o docelowym kształcie całego systemu, tak, aby podejmowane decyzje związane z jego poszczególnymi elementami były wewnętrznie spójne i zapewniały jego bezpieczeństwo.

100

WNIOSKI Z V KONGRESU FINANSOWANIA...

W najbliższej dekadzie możemy oczekiwać ustanowienia nowego ładu ekonomicznego. Główne pytanie, na które uczestnicy V Kongresu próbowali odpowiedzieć, brzmi: jak powinny być skonstruowane przepływy finansowe, aby nierównowaga na rynkach międzynarodowych nie ograniczała dostępu do środków finansowych i można było budować zaufanie między uczestnikami rynku.

AKADEMIA

- 50** Światowy kryzys finansowy - konsekwencje dla rynku nieruchomości mieszkaniowych
Michalina Janosz
- 56** Sektor budowlany GPW w obliczu recesji i globalnego spowolnienia. Stan na wrzesień-październik 2008
Marek W. Zdyb
- 70** W co warto inwestować: w nieruchomości czy lokaty bankowe?
Elżbieta Gołąbeska, Magdalena Gutowska, Renata Lipka

RAPORTY

- 76** Szybki wzrost zaległych płatności
Mariusz Hildebrand
- 80** Ceny nieruchomości mieszkaniowych
Bogumiła Budzińska
- 86** Rynek nieruchomości gruntowych przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe – tendencje i perspektywy
Bogumiła Budzińska

PRZEGLĄD

- 99** Tadeusz Mazowiecki laureatem specjalnej nagrody Związku Banków Polskich
- 99** Nominacja Prezes Bankowego Funduszu Gwarancyjnego do władz IADI
- 99** Nowy Dyrektor Zarządzający American Appraisal Polska
- 101** Deweloperów grzechy główne Deloitte ogłosił wyniki rankingu stu największych firm budowlanych w Europie
- 101** Biuro Informacji Kredytowej S.A. ma prawo do przetwarzania danych dla celów stosowania metod statystycznych
- 101** GE Money Bank obniża wysokość minimalnego wkładu własnego

KONFERENCJE I SZKOLENIA

RELACJE

- 100** Wnioski z V Kongresu Finansowania Nieruchomości w Krajach Europy Środkowowschodniej
- 112** Real Estate Finance Congress - Commercial Real Estate & Infrastructure - podsumowanie

Finansowanie Nieruchomości

Adres redakcji:
Finansowanie Nieruchomości
ul. Solec 101 lok. 5, 00-382 Warszawa
tel./faks 022 629 18 72
e-mail: redakcja@kwartalnikfn.pl
www.kwartalnikfn.pl

Redaktor naczelna:
Bożenna Chlabicz
b.chlabicz@kwartalnikfn.pl

Layout i grafika:
Piotr Wiszowaty
piotrwiszowaty@gmail.com
DTP:
Maciej Anioł
m.aniol@wydawnictwoqcb.pl

Dział reklamy:
Paweł Wyzkiewicz, tel. 0 692 388 492
p.wyzkiewicz@wydawnictwoqcb.pl
Karol Mazan, tel. 0 512 151 989
k.mazan@wydawnictwoqcb.pl

Prenumerata:
Magdalena Sopiela, tel. 022 696 64 90
faks 022 629 18 72
m.sopiela@wydawnictwoqcb.pl

Wydawca:
Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o.
ul. Kruczkowskiego 8; 00-380 Warszawa

Zarząd:
Teresa Hildebrand-Wrzesień – Prezes Zarządu
Jacek Furga – Wiceprezes Zarządu
Dariusz Kozłowski – Wiceprezes Zarządu

Waldemar Zbytek – Dyrektor Wydawnictwa
Andrzej Lazarowicz – Zastępca Dyrektora,
Sekretarz Wydawnictwa

ISSN 1733-4217

Nakład: 1000 egz.
Druk: Drukarnia ArtDruk, ul. Napoleona 4,
05-230 Kobyłka

Wydawca jest członkiem Izby Wydawców Prasy

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń oraz zastrzega sobie prawo skracania i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do publikacji

Copyright by Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Rozpowszechnianie w jakikolwiek sposób bez zgody wydawcy jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

Dostarczenie materiału przez autora do druku jest jednoznaczne z: udzieleniem bezwarunkowej zgody na jego publikację, akceptacją stawek dotyczących honorariów autorskich stosowanych przez Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o. oraz udzieleniem Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o. licencji niewyłącznej na wykorzystanie tekstu w pismach wydawanych przez Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o. (wersje papierowe oraz elektroniczne) oraz w celach promocyjnych i reklamowych Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o.